

Motion till riksdagen 2020/21:1841

av **Isak From (S)**

Bilstöd

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en översyn av bilstödet och där beakta ansvarsförhållandet mellan inblandade myndigheter och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Förmånen bilstöd är en liten men väldigt viktig reform för de som lever med någon form av funktionsvariation. I många fall kan tillgången till en egen anpassad bil vara en absolut förutsättning för delaktighet i samhället. För berörda kan den många gånger vara lika viktig som övriga hjälpmedel och är vidare ett viktigt instrument för den som avser arbeta för sin försörjning.

De förändringar som infördes den 1 januari 2017, via proposition 2016/17:4, hade i grunden goda syften. Dock har inte utfallet blivit vare sig det önskade eller det väntade.

2018 användes endast drygt 99 miljoner kronor av anslaget om 263 miljoner kronor för ändamålet.

Vi får gå långt tillbaka i historien för att hitta motsvarande låga nivåer. Samtidigt har det konstaterats att handläggningstiderna ökat sedan implementeringen av förändringarna 2017. I Försäkringskassans årsredovisning för 2018 skrivs det att bilstöd är en av de förmåner som har sett de största ökningarna avseende handläggningstiden under året. Det vill säga att mer utredningstid går åt per ärende, trots att de utbetalade bidragen alltså blir både färre och mindre ekonomiskt omfattande.

2017 infördes nya krav, vilka skulle säkerställa att bilarna var bättre lämpade för den sökandes behov, redan från fabrik, för att därigenom undvika onödiga efteranpassningar. Vidare finns en tydlig ambition att alltid eftersträva de mest kostnadseffektiva anpassningsåtgärderna, relativt behovet.

Det är här en stor del av reformeringens potential går förlorad genom nuvarande ansvarsfördelning. Det är Försäkringskassan som är ensam huvudman för reformen

bilstöd. Trafikverket figurerar förvisso i merparten av de ärenden där efteranpassningar erfordras, men då i egenskap av extern expert.

Försäkringskassan hör Trafikverket avseende vilka åtgärder som erfordras inom ramen för anpassningsbidraget, tilläggsbidrag B och tilläggsbidrag C, eftersom Försäkringskassan inte har den tekniska kompetens som krävs för att självständigt utreda frågorna.

Trafikverket har redogjort för en omständlig process vid upprättande av de dokument som Försäkringskassan erfordrar för sitt beslutsfattande, i svaret på regeringsuppdraget att följa upp de administrativa konsekvenserna av det reformerade bilstödet. I detta svar beskrivs ett orimligt rörigt informationsutbyte de båda myndigheterna emellan som är i det närmaste uteslutet för den enskilde att granska/följa.

Naturligtvis skulle vi erhålla en effektivare handläggning av varje enskilt ärende, om Trafikverket, de som redan idag anlitas för sin expertis, ges mandatet att fatta ett mer självständigt beslut i de frågor de utreder.

Det är uppenbart vilka fördelar det ger, att den som besitter de tekniska kunskaperna också fattar de beslut som rör de tekniskt komplicerade frågorna. Risker för missförstånd i informationsutbytet myndigheterna emellan skulle uttraderas. Tiden för det omfattande informationsutbytet uteblir helt. För den sökande skulle det också betyda att hen har kontakt med en representant för den beslutande myndigheten, istället för en konsult åt beslutande myndighet.

Genom en ansvarsfördelning, likt ovan förespråkat, där Trafikverket utreder och beslutar kring tekniska aspekter och Försäkringskassan utreder vem som har rätten till bilstöd och vilka ekonomiska ramar Försäkringskassan kan bevilja, så erhålls också ett betydligt mer transparent bilstöd. Ökad transparens inom bilstödet skulle också bidra till ökad rättssäkerhet för den enskilde.

Ur såväl ett samhällsperspektiv som ett individperspektiv är det av största vikt att regeringen i sitt arbete beaktar ovanstående vid en översyn av det för den enskilde så viktiga bilstödet.

Isak From (S)